

Lapset ja nuoret, varhaiskasvatus

10.8.2026

Dnro 3869-2026
(00 01 02)

Janika Takatalo

Vastaus valtuutettu Janika Takatalon ym. aloitteeseen kaappisänkyjen turvallisen käytön varmistamisesta ja vaihtoehtoisten nukkumISRatkaisujen huomioimisesta varhaiskasvatuksessa Turussa

Valtuutettu Janika Takatalo ym. ovat 20.4.2026 tehneet aloitteen kaappisänkyjen turvallisen käytön varmistamisesta ja vaihtoehtoisten nukkumISRatkaisujen huomioimisesta varhaiskasvatuksessa Turussa. Aloitteessa esitetään, että Turku varmistaa kaappisänkyjen turvallisen käytön varhaiskasvatuksessa selkeyttämällä vastuunjakoja, yhtenäistämällä tarkistus- ja toimintakäytäntöjä sekä lisäämällä pysyviä varoitusmerkinTöjä. Lisäksi aloitteessa pyydetään arvioimaan, voidaanko sänkyjen nostaminen osoittaa laitoshuoltajien tehtäväksi ja huomioida uusien päiväkotien suunnittelussa myös vaihtoehtoiset, turvalliset nukkumISRatkaisut.

Aloite on ajankohtainen. Onnettomuustutkintakeskuksen (OTKES) julkaisemassa selvityksessä Vantaalla 24.3.2026 tapahtuneesta onnettomuudesta todetaan, että kaappisängyn nostaminen voi mahdollistaa pienen lapsen luisumisen ja puristumisen sängyn ja seinän väliin, jos lasta ei havaita sängyssä. Lisäksi OTKES on antanut kunnille onnettomuusuhkailmoituksen, jossa korostetaan tarvetta varmistaa, ettei lapsia ole tilassa, kun kaappisänkyjä kasataan ja nostetaan, sekä huomioida sängyn rakenteesta syntyvä mahdollinen rako (jopa noin 15–17 cm).

Onnettomuustutkintakeskuksen selvityksen mukaan Vantaalla tapahtuneessa onnettomuudessa lapsi oli vielä nukkumassa päiväunia kaappisängyn ylävuoteessa, kun kasvattaja nosti päiväunituokion päätyttyä sängyn epähuomiossa yläasentoon. Tämän seurauksena lapsi luisui sängyn ja seinän väliin ja jäi ylävartalostaan puristuksiin. Selvityksen ja kunnille annetun onnettomuusuhkailmoituksen keskeinen viesti on, että kaappisänkyjen rakenteen ja toiminnan vuoksi pienen lapsen luisumisen ja puristumisen riski on olemassa, ja siksi lapset eivät saa olla paikalla, kun sänkyjä kasataan ja nostetaan.

Turun kaupungin varhaiskasvatuksessa on ryhdytty välittömiin toimiin turvallisuuden varmistamiseksi. Alle yksivuotiaiden nukuttaminen kaappisängyissä arvioidaan tapauskohtaisesti, ja kaappisänkyjen nostaminen lasten ollessa samassa tilassa on kielletty. Ohjeistusta täsmennetään ja toimeenpanoa vahvistetaan niin, että turvallisuus perustuu selkeisiin, toistettaviin toimintatapoihin, riittävään perehdytykseen ja esihenkilöiden valvontaan – ei poikkeusjärjestelyihin tai tehtävien siirtämiseen varhaiskasvatuksen ulkopuoliselle henkilöstölle.

Turun kaupungin jatkotoimet ja tarkennukset

1. Vastuunjako ja valvonta: Kaappisänkyjen käyttöön liittyvät tehtävät (avaaminen, petaaminen, nostaminen ja laskeminen) ovat osa varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämistä, ja ne toteutetaan varhaiskasvatuk-

Lapset ja nuoret, varhaiskasvatus

10.8.2026

Dnro 3869-2026
(00 01 02)

- sen henkilöstön toimesta. Päiväkodin johtaja vastaa siitä, että yksikössä on kirjalliset ja ajantasaiset toimintaohjeet sekä vastuunjako, että henkilöstö, mukaan lukien sijaiset, on perehdytetty ohjeisiin ja että ohjeiden noudattamista seurataan osana yksikön johtamista ja omavalvontaa. Ryhmän henkilökunta huolehtii siitä, että päivälepoon liittyvät käytännön järjestelyt toteutetaan sovitulla tavalla (mm. lasten siirtyminen toiseen tilaan, tilan ja ovien valvonta sekä sänkyjen käsittelyn työnjako). Jokainen kaappisänkyä käsittelevä työntekijä on velvollinen noudattamaan annettuja ohjeita ja varmistamaan ennen nostoa, että sänky on tyhjä.
2. Tilajärjestely ja toimintaperiaate: Kaappisänkyjä nostetaan ja lasketaan vain silloin, kun tilassa ei ole lapsia. Käytännössä tämä toteutetaan esimerkiksi siten, että lapset siirtyvät valvotusti toiseen tilaan, ovet pidetään suljettuina ja aikuinen varmistaa, ettei lapsia pääse takaisin lepotilaan sänkyjen käsittelyn aikana.
 3. Tarkistus ennen nostoa: Ennen jokaista sängyn nostamista varmistetaan järjestelmällisesti, että sänky on tyhjä. Tarkistusta tuetaan yhtenäisellä toimintatavalla (esim. petaus/peittojen ja tyyntyjen järjestäminen näkyvästi ennen nostoa).
 4. Perehdytys ja osaamisen varmistaminen: Ohjeistus liitetään uuden henkilöstön perehdytykseen ja sitä kerrataan säännöllisesti myös sijaisille. Tarvittaessa järjestetään lyhyt turvallisuusinfo, jossa käydään läpi riskikohta (sängyn ja seinän väliin mahdollisesti jäävä rako) ja toimintaohjeet.
 5. Riskinarviointi ja seuranta: Yksiköt tarkistavat lepotilojensa käytännöt ja kirjaavat riskinarviointiin kaappisänkyihin liittyvät vaaratekijät sekä hallintakeinot. Varhaiskasvatukseen pyritään rekrytoimaan henkilö, joka vielä syksyn 2026 aikana tarkistaa päiväkotien sänkyjen mahdolliset riskit. Mikäli sängyissä havaittaisiin turvallisuuspuutteita, Turun kaupunki on yhteydessä kalustetoimittajaan, jotta mahdolliset puutteet voidaan korjata. Ohjeiden noudattamista seurataan osana esihenkilötyötä ja omavalvonnan menettelyjä; havaitut puutteet korjataan viipymättä.

Aloitteessa esitettyä tehtävien siirtämistä laitoshuoltajille ei toteuteta. Kaappisänkyjen käsittely liittyy suoraan lasten päivittäiseen toimintaan, valvontaan ja turvallisuuteen, ja siksi vastuu pidetään varhaiskasvatuksen toimintaa toteuttavalla henkilöstöllä ja esihenkilöillä. Jos tehtävä siirrettäisiin laitoshuoltajille, tämä vaatisi lisää henkilöstöresursseja, koska päiväkodeissa on useita kymmeniä sänkyä eri lapsiryhmien käytössä. Kaappisängyt ovat osoittautuneet toiminnan näkökulmasta toimiviksi ratkaisuiksi. Aloitteessa mainitut patjat vaatisivat myös säilytystilat ja jatkuvaa puhdistamista, eivätkä ne lattiatasossa edistä työergonomiaa.

Turun kaupunki etenee edellä kuvatuilla toimenpiteillä. Toimenpiteiden vaikutuksia ja mahdollisia lisätarpeita seurataan, ja käytäntöjä päivitetään tarvittaessa myös valtakunnallisten viranomaislinjausten perusteella.

Vesa Kulmala
palvelualuejohtaja

TURKU

Lapset ja nuoret, varhaiskasvatus

Vastaus

3 (3)

10.8.2026

Dnro 3869-2026
(00 01 02)